1.3.2024

MML 23295/00 08/2024

Sisäministeriö

Sisäministeriön lausuntopyyntö 19.1.2024, VN/18947/2022

MAANMITTAUSLAITOKSEN LAUSUNTO LUONNOKSESTA HALLITUKSEN ESITYKSEKSI LAIKSI YHTEISKUNNAN KRIITTISEN INFRASTRUKTUURIN SUOJAAMISESTA JA HÄIRIÖNSIETOKYVYN PARANTAMISESTA JA ERÄIKSI MUIKSI LAEIKSI

Maanmittauslaitos kiittää mahdollisuudesta lausua sisäministeriön lausuntopyyntöön luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi yhteiskunnan kriittisen infrastruktuurin suojaamisesta ja häiriönsietokyvyn parantamisesta ja eräiksi muiksi laeiksi. Maanmittauslaitos esittää asiassa seuraavaa.

1. Yleiset huomiot CER-direktiivin kansallisesta toteuttamistavasta, kuten esimerkiksi viranomaistoiminnan järjestämisestä ja valvontamallista

CER-direktiivin vuoksi annettavan kansallisen lainsäädännön tavoitteena vahvistaa kriittisen infrastruktuurin kriisinkestävyyttä, parantaa toimijoiden häiriönsietokykyä sekä jatkuvuuden hallintaa ja siten vahvistaa yhteiskunnan kriisinkestävyyttä ja kansallista turvallisuutta.

Maanmittauslaitoksessa nähdään, että CER-direktiivin kansallinen toteuttamistapa on sinällään MML:n toiminta-ajatus huomioon ottaen asianmukainen.

2. Soveltamisalaa koskevat huomiot, kuten esimerkiksi kriittisen toimijan määrittäminen ja kriteeristön kattavuus

Maanmittauslaitos katsoo, että tarve Maanmittauslaitoksen, kuntien ynnä muiden toimijoiden sijaintiin kytketyn kansalliselle paikkatiedon kokonaisturvallisen käytön ohjaukselle ja ohjeistajalle on jo aikaisemmin tunnustettu ja tiedostettu tarve. CER-direktiivin toimeenpanossa olisi kuitenkin vakavasti harkittava valvovan viranomaisen sijaan ohjaavan tahon nimeämistä paikkatietoalalle.

Maanmittauslaitos
Opastinsilta 12 C
PL 84
00521 Helsinki
Puhelin 029 530 1100
www.maanmittauslaitos.fi/yhteystiedot
kirjaamo@maanmittauslaitos.fi
Y-tunnus 0245954-4
Kotipaikka Helsinki

Allekirjoitettu sähköisesti
Markkula Markku (1.3.2024 09:38:42)
Korpinen Petri (1.3.2024 11:15:28)

3. Vaikutustenarviointia koskevat huomiot, kuten esimerkiksi yhteiskunnalliset vaikutukset, taloudelliset vaikutukset yrityksille, hallinnollinen taakka ja muut kustannukset sekä vaikutukset yritysten toimintaan

Jo vuonna 2018 eduskunnan antaman paikkatietopoliittisen selonteon yhteydessä todettiin tarve kansalliselle paikkatiedon kokonaisturvallisen käytön ohjaukselle ja ohjeistukselle. Direktiivin toimeenpanossa olisi vakavasti harkittava valvovan viranomaisen sijaan ohjaavan tahon nimeämistä paikkatietoalalle. Uuden tehtävän lisäresurssitarve olisi arviolta 2 htv.

4. Valvontaa koskevat huomiot

Paikkatiedon kokonaisturvallisuuden merkitys huomioon ottaen Maanmittauslaitos pitää tärkeänä, että paikkatietoalalle nimettäisiin valvova viranomainen.

5. Laiminlyöntimaksua koskevat huomiot

Tältä osin Maanmittauslaitoksella ei ole lausuttavaa.

6. Miten arvioitte turvallisuusselvityslakia koskevan esityksen tarpeellisuutta ja muotoilua? Millaisia turvallisuusvaikutuksia esityksellä olisi?

Hallituksen esityksen luonnoksessa esitetään, että kansallisesti on tunnistettu paikkatiedon väärinkäyttö yhdeksi merkitykselliseksi riskiksi, sillä paikkaan sidottu tieto on tietoyhteiskunnan toiminnan kannalta kriittinen elementti, ja paikkatietoon yhdistyy myös muita tärkeitä kohdetietoja.

Edellä esiin tuotu on perusteena lisäksi, sille että Maanmittauslaitoksen ja muiden paikkatietoja tuottavien sidosryhmien toiminta on merkittävästi turvallisuusvaikutuksellista.

7. Miten arvioitte satamien turvallisuusselvityksiä koskevan esityksen tarpeellisuutta ja muotoilua? Millaisia toiminnallisia ja taloudellisia vaikutuksia esityksellä olisi? Millaisia turvallisuusvaikutuksia esityksellä olisi?

Erityisesti satamiin kohdistuen MML:lla ei ole lausuttavaa.

8. CER-yleislain 28 §:ään liittyen, miten arvioitte säännösehdotuksia, jotka koskevat muiden EU-jäsenvaltioiden rikosrekisteritietojen käyttämistä kriittisen toimijan työntekijästä tehtävässä turvallisuusselvityksessä (1. lakiesityksen 28§ sekä 3. ja 4. lakiesitys)?

Asiaa on perusteltu luonnoksen sivuilla 96–97. Maanmittauslaitoksella ei ole tähän lisättävää.

9. Muut huomiot

MML:lla ei ole enempää lausuttavaa.

10. Lausunnonantajan lausunto

Yhteenvetona Maanmittauslaitos vielä esittää, että luonnoksessa on kansallisesti tunnistettu paikkatiedon väärinkäyttö yhdeksi merkitykselliseksi riskiksi, sillä paikkaan sidottu tieto on tietoyhteiskunnan toiminnan kannalta kriittinen elementti, ja paikkatietoon yhdistyy myös muita tärkeitä kohdetietoja. Tältä osin hallituksen esitys on jäänyt selkeästi vajavaiseksi. Jo paikkatietopoliittisen selonteon yhteydessä vuonna 2018 havaittiin tarve kansalliselle paikkatiedon kokonaisturvallisen käytön ohjaukselle ja ohjeistamiselle. Direktiivin toimeenpanossa olisi vakavasti harkittava valvovan viranomaisen sijaan ohjaavan ja ohjeistavan tahon nimeämistä paikkatietoalalle. Uuden tehtävän lisäresurssitarve olisi arviolta 2 htv.

Pääjohtajan sijaisena
ylijohtaja

Allekirjoitettu sähköisesti
Petri Korpinen

Korjattu HL 51 §:n perusteella 11.2.2025

~~Ylijohtaja~~

~~*Allekirjoitettu sähköisesti*~~
~~Petri Korpinen~~

Allekirjoitettu sähköisesti
Maanmittausneuvos
Markku Markkula

TIEDOKSI Maa- ja metsätalousministeriö